

Mitul lui Sisif de Albert Camus

Sisif este eroul absurd. Acest om, condamnat sa urce neincetat o stanca in varful muntelui si apoi sa ii astepte coborarea, este intruchiparea eroului absurd, conform lui Camus.

Repovestind mitul lui Sisif, Camus creeaza o imagine extrem de puternica cu o forta imaginativa care insumeaza intr-un mod emotionant continutul discutiei intelectuale care o preceda in carte. Ni se spune ca Sisif este eroul absurd "atat prin pasiunile sale cat si prin torturile sale". Dispretul sau fata de zei, ura sa fata de moarte, si pasiunea sa pentru viata i-au adus acea ingrozitoare pedeapsa in care intreaga sa fiinta este muncita fara nici un rezultat" (p.89). Sisif este constient de acest blestem, si tocmai in aceasta consta tragedia sa. Nu e adevarat ca, in timpul coborarii, el nutrea speranta ca va reusi totusi, ca munca sa il va elibera de chinuri. Insa Sisif este in mod evident constient de dimensiunile proprii sale nefericiri.

Tocmai aceasta constientizare lucida a destinului sau transforma chinul sau intr-o victorie. Aceasta trebuie sa fie o victorie deoarece insusi Camus spune:

il parasesc pe Sisif la baza muntelui. intotdeauna cineva isi poate gasi din nou povara. Insa Sisif ne invata ce inseamna adevarata fidelitate care neaga zeii si inalta stancile. si el de asemenea trage concluzia ca totul este bine. Universul de acum inainte fara stapan nu ii mai pare nici steril, nici inutil. Fiecare atom al acelei stanci, fiecare colt mineral al acelu munte intunecat constituie o lume in sine insusi. Lupta insasi inspre inaltimi este suficienta pentru a umple inima unui om.

Trebuie sa ni-l imaginam pe Sisif fericit (p.91). Viata si chinul lui Sisif sunt transformate intr-o victorie, concentrandu-se asupra libertatii sale, asupra refuzului de a spera, si asupra constiintei absurdului acestei situatii. In acelasi mod, Dr. Rieux este un erou absurd in Ciurma, deoarece si el este condamnat la moarte, si el este prins intr-un chin fara sfarsit si, asemenea lui Sisif, el continua sa isi faca datoria indiferent cat nesemnificativa este actiunea sa. In ambele cazuri conteaza putin pentru ce motiv anume ei continua sa lupte atata vreme cat aceasta sta marturie pentru increderea omului in om si nu in abstractii si absoluturi.

Ideile care stau la baza acestei evolutii a eroului absurd sunt prezente in primele trei eseuri ale cartii. In acestea, Camus trateaza problema sinuciderii. In stilul sau tipic, socant si viguros, el deschide discutia cu afirmatia indrazneata conform careia:

Nu exista decat o singura problema filosofica cu adevarat serioasa si aceasta este sinuciderea (p. 3).

El continua prin a descoperi daca sau nu sinuciderea este raspunsul legitim pentru situatia funciar nefericita a omului. Sau, cu alte cuvinte: Merita viata sa fie traita acum cand zeii au murit? Discutia incepe si continua nu ca una metafizica, ci ca o afirmatie argumentata intemeiata pe o modalitate de cunoastere despre care Camus afirma ca este singura pe care o avem la dispozitie din punct de vedere epistemologic. stim doar doua lucruri:

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Pot simti inima aceasta dinauntru meu, si pot rationa ca ea exista. Lumea aceasta o pot atinge si de asemenea pot conchide ca exista. Aici se sfarseste toata cunoasterea mea, iar restul este deductie. (p. 14)

Cu aceste certitudini de baza asupra conditiei umane, Camus argumenteaza ca viata nu are un sens. El nu este de acord cu numerosi filosofi care "s-au jucat cu cuvintele si au pretins a crede ca din a refuza sa ii acorzi vietii vreun sens rezulta ideea ca viata nu merita sa fie traita" (p.7). Viata nu are absolut nici un sens. in ciuda nostalgiei umane irationale pentru "unitate", pentru absoluturi, pentru o ordine stabilita si pentru intelegerea universului "de dincolo de mine", nu exista nici un astfel de sens in universul indiferent si tacut. intre dorinta de sens si de adevaruri eterne si adevarata conditie a universului exista o prapastie care nu poate fi umpluta. Confruntarea dintre inima umana, plina de dorinte, si indiferenta universului conduce la conturarea notiunii de absurd.

Absurdul se naste din confruntarea dintre nevoia umana si mutenia irationala a lumii. (p.21) si mai mult decat atat.

Absurdul nu este nici in om, nici in lume, ci in alaturarea lor absurdul este singura legatura dintre ei. (p. 21)

Oamenii trebuie sa realizeze ca sentimentul absurdului exista si ca il pot trai in orice moment. Omul absurd trebuie sa ceara sa traiasca doar cu ceea ce cunoaste si sa nu includa in ecuatie nimic din ceea ce este nesigur. Aceasta inseamna ca tot ceea ce stiu este ca eu exist, ca lumea exista, si ca sunt muritor.

Nu se reduce oare aceasta la un haos inutil care este viata? Nu ar fi oare sinuciderea o cale de iesire legitima dintr-o viata fara sens? "Nu". "Nu", raspunde Camus.

Desi absurdul anuleaza toate sansele unei libertati eterne, el mareste libertatea de actiune.

Sinuciderea este "acceptarea la limita sa extrema", este o modalitate de a marturisi ca viata este prea mult pentru om. Aceasta este singura viata pe care o avem; si chiar daca suntem constienti, de fapt, de acest lucru in masura in care ii constientizam absurdul, putem gasi lucruri de valoare in aceasta viata. Valoarea rezida in libertatea noastra, in pasiunea si in revolta noastra. Prima schimbare pe care trebuie sa o facem pentru a trai in aceasta situatie absurda este de a realiza ca gandirea, sau ratiunea, nu este legata de nici o minte eterna care poate unifica si "face aparentele familiare sub masca unui principiu mare", insa ea consta in:

...a invata tot timpul sa vedem, sa fim atenti, sa ne focalizam constiinta; a face din fiecare idee si din fiecare imagine, in maniera proustiana, un moment privilegiat. (p. 20)

Experienta mea, pasiunile mele, ideile mele, imaginile mele si amintirile mele sunt tot ceea ce stiu despre aceasta lume - si ele imi sunt suficiente. Omul absurd poate spune in cele din urma ca "totul este bine".

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Eu inteleg atunci de ce doctrinele care imi explica totul ma deruteaza in acelasi timp. Ei ma usureaza de povara propriei mele vietii, si totusi, eu trebuie sa o suport singur. (p. 41)

Camus urmeaza apoi conceptele sale pana la concluziile lor logice si insista ca oamenii trebuie sa substituie cantitatii experientei calitatea experientei. Cea mai pura dintre bucurii este "sentimentul, si sentimentul pe acest pamant". Aceasta afirmatie nu poate fi folosita pentru a se invoca hedonismul deoarece filosofia de baza a lui Camus trebuie sa fie gandita in legatura cu notiunea absurdului care a fost dezvoltata in partea de inceput a eseului. Omul este muritor. Lumea nu este. Demnitatea unei persoane se naste tocmai din constiinta mortii, o constiinta ca valorile si ideile ideale nu exista, si un refuz de a ceda in fata ideii de speranta sau de a apela la ceva de care nu suntem siguri.

in eseurile urmatoare, Camus prezinta exemple de oameni absurzi. Ni se ofera Don Juan, actorul, si cuceritorul ca exemple de oameni care isi multiplica vietile in incercarea de a trai din plin pe timpul vietii lor muritoare. Insa mai important este Creatorul care este discutat in eseul "Creatia absurda". "Bucuria absurda prin excelenta este Creatia". Deoarece creand o opera de arta creatorul traieste dublu in masura in care creatia sa este o viata separata. "Artistul se incredinteaza pe sine muncii si devine totuna cu aceasta". Opera de arta devine, atunci, singurul mijloc pentru un om de a suporta si sustine o constiinta lucida in fata absurditatii Universului.

Prezentul si succesiunea prezenturilor in fata unei minti vesnic constiente, acesta este idealul omului absurd. (p. 81)

Arta este pentru Camus o activitate umana esentiala si una dintre cele fundamentale. Ea exprima aspiratiile umane catre libertate si frumuseti, aspiratii care fac viata valoroasa pentru fiinta umana trecatoare. Arta sfideaza acea parte a constiintei in care fiecare individ nu este mai mult decat o unitate sociala sau un pion neinsemnat in evolutia istorica.

in Mitul lui Sisif gasim bazele filosofice ale strainului, doctorului, etc. Acesta constituie punctul de plecare pentru gandirea lui Camus. El este preocupat aici, ca si in alte opere ale sale, cu oamenii si lumea lor, cu relatiile dintre acestia, si cu relatiile dintre oameni si istoria lor personala. In Mitul lui Sisif el se opune rationalismului filosofiei clasice care cauta adevarurile eterne si universale sau o ierarhie de valori care este incoronata de Dumnezeu;

el crede ca adevarul se poate gasi printr-o intensitate subiectiva a pasiunii; el sustine ca individul este intotdeauna liber si inconjurat de optiuni; el recunoaste ca oamenii exista in lume si sunt legati in mod natural de aceasta; el este adanc preocupat de semnificatia mortii, de caracterul sau inevitabil si de finalitatea sa. Absurdul este o revolta impotriva zilei de maine si astfel se impaca cu clipa prezenta. Sinuciderea consimte ca absurdul este final si fara limite in timp ce revolta este o lupta neincetata cu absurdul si aduce cu sine mantuirea omului.

Putem vedea acum de ce Sisif este eroul absurd. El este constient de dificultatea situatiei sale:

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Dispretul sau fata de zei, ura sa fata de moarte, si pasiunea lui pentru viata i-au adus condamnarea de a rostogoli o stanca in varful muntelui pe vecie, si el nu apeleaza nici la speranta si nici la vreun zeu nesigur. El este absurdul ultim, deoarece nu exista moarte la capatul luptei. Totul nu este haos; experienta absurdului este dovada unicitatii omului si fundamentul demnitatii si libertatii sale.

Tot ceea ce ramane este soarta al carei rezultat este fatal. in afara acestei singure fatalitati a mortii, totul, fericire sau bucurie, este libertate. Ramane o lume in care omul este singurul stapan. Ceea ce il lega era iluzia unei alte lumi. Rezultatul gandirii sale, incetand sa fie fara speranta, infloreste in imagini.

Ea se bucura - in mituri, cu siguranta, insa miturile cu nici o alta dimensiune decat suferinta umana si de aceea ea este nepuizabila. Nu fabula divina care ii amuza pe cei orbi, in fata si gestul terestru, si drama care insumeaza o intelepciune dificila si o pasiune efemera. (p. 87) Oamenii ar trebui cu siguranta sa reflecteze la miturile reconstruite in opera lui Camus.